

ди герменевтической проблематики билингвизма особое значение имеют вопросы интерпретаций, с установлением их границ и горизонтов понимания.

Ключевые слова: билингвизм, герменевтический аспект исследования, понимание как функция сознания, интерпретация.

Objective. Outline the subject field of the cultural hermeneutics approach to the study of bilingualism as a social phenomenon

Methods. The article's purpose was realized on the basis of theoretical research methods: analysis and synthesis, comparison, generalization, study of scientific works about the study of bilingual relations as a communicative mechanism for the realization of intercultural dialogue, mechanisms of understanding and interpretation

Results. It is determined that the hermeneutic aspect of bilingualism is primarily connected with the study of understanding as a function of consciousness. It is revealed that among the hermeneutic problems of bilingualism, the interpretation questions, with the establishment of their boundaries and horizons of understanding

Key words: bilingualism, hermeneutical aspects of bilinguism, understanding as a function of consciousness, interpretation.

УДК 001.891.5-021.272:(81.255.4:821.111Шексп*Сонет131=030.111=161.1)

Остапенко С. А., Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг, Україна, e-mail: ostapenko@donnuet.edu.ua
канд. пед. наук, доцент

Удовіченко Г. М., e-mail: udovichenko@donnuet.edu.ua
канд. пед. наук, доцент

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОЕТИЧНИХ ПЕРЕКЛАДІВ СОНЕТУ 131 В. ШЕКСПІРА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

UDC 001.891.5-021.272:(81.255.4:821.111Шексп*Сонет131=030.111=161.1)

Ostapenko S. A., Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky, Kryvyi Rih, Ukraine
PhD in Pedagogic sciences, Associate Professor e-mail: ostapenko@donnuet.edu.ua

Udovichenko H. V., e-mail: udovichenko@donnuet.edu.ua
PhD in Pedagogic sciences, Associate Professor

CONTRASTIVE ANALYSIS OF UKRAINIAN POETIC TRANSLATIONS OF SONNET 131 BY W. SHAKESPEARE

Мета. Методом аналізу порівняти переклади сонету 131 В. Шекспіра та встановити особливості поетичного перекладу сонетів В. Шекспіра українською мовою.

Методи. Вирішення поставлених завдань здійснювалось за допомогою таких методів, як перекладознавчий та компаративний аналіз, порівняння стилістичних явищ та їх невідповідностей в оригінальних та перекладених текстах у перекладознавчих цілях, аналіз способів передання та застосованих трансформацій в процесі відтворення стилістичних засобів українською мовою.

Результати. У процесі дослідження проведено порівняльний аналіз перекладів сонету 131 В. Шекспіра, зроблених І. Франком та Д. Паламарчуком. Розглянуто внутрішню структуру перекладеного сонету та перекладацькі трансформації, застосовані у ПП, передання або втрату стилістичних прийомів оригіналу.

Ключові слова: поетичний переклад, перекладацький аналіз, трансформація, стилістичний прийом, сонет.

Постановка проблеми. Поетичний переклад є одним із найважчих видів перекладу, адже для перекладу поетичних творів перекладач повинен бути не тільки перекладачем, а й поетом, мати великий словниковий запас, добре знати мову оригіналу та володіти талантом віршування. При поетичному перекладі не уникнути втрат, адже неможливо зробити досконало точний змістовний поетичний переклад і водночас передати зміст та форму твору. Тому поетичний переклад є одним із найбільш досліджуваних видів перекладів.

«Сонети» В. Шекспіра — найвидатніша поетична пам'ятка епохи Відродження, а їх поетичні переклади — одні з найбільш спірних та досліджуваних у світі, як і біографія їх автора — В. Шекспіра. Кожне покоління розуміє їх по-своєму, і кожне покоління має свій переклад сонетів Шекспіра. «Сонети» та їх переклади є невичерпним джерелом для досліджень.

Актуальність роботи визначається недостатнім вивченням питання про збереження змісту або форми поетичного твору при поетичному перекладі, а також спробою з'ясувати, за допомогою яких перекладацьких трансформацій перекладач перекладає текст оригіналу, щоб досягти якомога точного поетичного перекладу, і чи вдається передати при поетичному перекладі все те, що хотів донести автор до читача.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням поетичного перекладу займалися такі вчені-лінгвісти як, А. Бархударов («О лексических соответствиях в поэтическом переводе» та «Некоторые проблемы перевода английской поэзии на русский язык»), Г. Гачечиладзе («Стихосложение и поэтический перевод»), С. Гончаренко («Поэтический перевод и перевод поэзии: константы и вариативность» та «Стиховые структуры лирического текста и поэтический перевод»), Ю. Лотман («Анализ поэтического текста; структура стиха»), Р. Чайковский («Реальности поэтического перевода (типологические и социологические аспекты)») та ін.

Мета статті — методом аналізу порівняти переклади сонету 131 В. Шекспіра та встановити особливості поетичного перекладу сонетів В. Шекспіра українською мовою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для порівняльного аналізу поетичних перекладів ми вибрали поетичні переклади сонету 131 з тематичної групи сонетів, присвячених смаглявій Пані, двох українських перекладачів: І. Франка — одного з перших перекладачів вибраних сонетів Шекспіра на українську мову, засновника шекспірознавства в Україні та Д. Паламарчука — автора першого повного перекладу сонетів В. Шекспіра.

Спочатку розглянемо поетичний переклад (надалі ПП) І. Франка. Зовнішня структура його перекладу не відповідає всім вимогам сонету: з одного боку, поетичний переклад сонету 131 має 14 рядків, але перекладач змінив ритм та риму в своєму перекладі, як зауважив літературний критик Максим Стріха, тільки констатує цей факт, а не висловлює негатив на адресу перекладача: «І. Франко зробив із сонетів Шекспіра італійські замість англійських». Поетичний переклад не має ритму, який є властивістю англійського шекспірівського сонету, — 5-стопного ямбу, замість системи рим: АВАВ CDCD EFЕF GG, поетичний переклад І. Франка має систему рим: АВАВ CDCD EFEG HI, а його ритм — 4-стопний хорей (триморна двоскладова стопа з першим довгим і другим коротким складами).

У силабо-тонічній системі — двоскладова стопа, в якій ритмічний акцент припадає на перший склад, як правило, непарний (— U). Проте у хореїчному вірші наголоси спостерігаються не скрізь, що уможлиблює варіювання пірихія (наголос). Це означає, що переклад І. Франка не є сонетом, адже ми з'ясували, що англійський сонет має чіткі характеристики та особливості, якими нехтувати не можна. ПП І. Франка не відповідає критеріям англійського шекспірівського сонету. ПП І. Франка має три катрени (чотиривірші) і заключний куплет (двовірш).

Було також проаналізовано внутрішню структуру поетичного перекладу І. Франка: Рядок 1. В. Шекспір: «Thou art as tyrannous, so as thou art».

Підряд. П.: «Ти така деспотична — при тому, яка ти є».

ПП І. Франка: «Тиранка ти, о так, така твоя вже вдача». При перекладі поет використовує заміну: «(thou art (ти є))» → «о так, така твоя вже вдача». При ПП з рядка зник властивий оригіналу стилістичний прийом — порівняння (simile). Метафора в рядку збереглася.

Рядок 2. В. Шекспір: «As those whose beauties proudly make them cruel».

Підряд. П.: «Як ті, чії принади велично (гордо) роблять їх жорстокими».

ПП Франка: «Як всіх тих, що краса жорстокими зробила». При перекладі цього рядка І. Франко використав перекладацький прийом — заміну: «чії принади велично (гордо) роблять їх жорстокими» → «...тих, що краса жорстокими зробила» та змістовий розвиток. Також при перекладі І. Франко використав заміну: «принади» → «краса» і додавання: «всіх». При перекладі стилістичний прийом «порівняння (simile)»: «Як всіх тих, що...» та гіпербола: «краса жорстокими зробила» збереглися.

Рядок 3. В. Шекспір: «For well thou know'st to my dear doting heart».

Підряд. П.: «Як ти добре знаєш, що для мого милого люблячого шалено серця».

ПП Франка: «Бо добре знаєш, що моя душа гаряча». У ПП І. Франко використав заміну: «що для мого милого люблячого шалено серця» → «що моя душа гаряча», через це в ПП був втрачений ланцюг епітетів: «dear doting heart (милого люблячого шалено серця)», який був замінений епітетом: «душа гаряча». А також при ПП був втрачений стилістичний прийом оригіналу — алітерація: «dear doting».

Рядок 4. В. Шекспір: «Thou art the fairest and most precious jewel».

Підряд. П.: «Ти є найпрекраснішим і найдорогоціннішим скарбом (коштовним каменем)».

ПП Франка: «Тебе, мов жемчуг найцінніший, обіймила». При ПП І. Франко використав такі перекладацькі трансформації, як заміна: «Thou art...» (ти є) → «тебе», «the fairest and most precious jewel» (найпрекрасніший і найдорогоцінніший скарб (коштовний камінь) → «жемчуг найцінніший», та додавання: «обіймила». Щодо стилістичних прийомів, то при ПП збережений метафоричний епітет, але не парний, як у оригіналі, а одиночний: «the fairest and most precious jewel» (найпрекрасніший і найдорогоцінніший скарб) (коштовним камінь) → «жемчуг найцінніший», а також І. Франко додав порівняння (simile): «...мов жемчуг...». А також, якщо об'єднати зміст 3-го та 4-го рядків, а в особливості:

3. «...моя душа гаряча

4. «Тебе, мов жемчуг найцінніший, обіймила», то можна виокремити додану Франком персоніфікацію: «моя.. душа.. тебе.. обіймила».

Рядок 5. В. Шекспір: «Yet, in good faith, some say that thee behold».

Підряд. П.: «Все ж таки, чесно, деякі, хто тебе бачить, говорять».

ПП Франка: «Дехто в лице твоє загляне й обізветься». У цьому рядку І. Франко при перекладі використав конкретизацію: «some say that thee behold» (деякі, хто тебе бачить, говорять) — «Дехто в лице твоє загляне й обізветься».

Рядок 6. В. Шекспір: «Thy face hath not the power to make love groan».

Підряд. П.: «Що у твого обличчя немає влади (не спроможне) викликати стогони любові (любівні страждання)».

ПП І. Франка: «Чого б його зітхать і мучиться так гірко?» При перекладі цього рядку І. Франко використав опущення та змістовий розвиток рядка 5. У своєму ПП Франко використав метафору: «зітхать і мучиться так гірко».

Рядок 7. В. Шекспір: «To say they err, I dare not be so bold».

Підряд. П.: «Сказати, що вони помиляються, я не наважусь бути таким зухвалим (я не наслідуюсь)».

ПП Франка: «Брехня! Хоч голосно се з уст і не зірветься». У процесі перекладу цього рядка І. Франко використав такі перекладацькі трансформації, як заміна: «I dare not be so bold» (я не наважусь бути таким зухвалим (я не наслідуюсь)) → «Хоч голосно се з уст і не зірветься»; та конкретизація: «To say they err..» (Сказати, що вони помиляються) — «Брехня!».

Рядок 8. В. Шекспір: «Although I swear it to myself alone».

Підряд. П.: «Хоча я присягаюсь в цьому собі самому».

ПП Франка: «Та я в душі клянусь: «Брехня се, люба зірко!»». При перекладі цього рядку І. Франко використав конкретизацію: «...I swear it to myself alone» (...я присягаюсь в цьому собі самому) — «...я в душі клянусь...» та додавання: «Брехня се, люба зірко». За рахунок додавання в ПП І. Франка з'явився епітет: «люба зірко».

Рядок 9. В. Шекспір: «And, to be sure that is not false I swear».

Підряд. П.: «І щоб підтвердити, що не брехня те, в чому я присягаюсь».

ПП І. Франка: «Що не фальшиво клявсь, про се мене впевняє». При ПП цього рядка І. Франко використав заміну: «...that is not false» → «не фальшиво».

Рядок 10: В. Шекспір: «A thousand groans, but thinking on thy face».

Підряд. П.: «Тисяча стогонів, варто тільки мені подумати про твоє обличчя».

ПП Франка: «Та тисяча зітхань при згадці про твій вид». При перекладі даного рядка перекладач І. Франко використав узагальнення: «thy face» (твоє обличчя) — «твій вид». У ПП Франка збережена гіпербола.

Рядок 11. В. Шекспір: «One on another's neck, do witness bear».

Підряд. П.: «Один за другим (один на шії іншого) несуть [в собі] свідчення [того] (свідчать)».

ПП Франка: «Хто хоче, білий цвіт над все най величає». У своєму ПП щодо цього рядка І. Франко використав опущення і додавання: у ПП І. Франка цей рядок є авторським, і в оригіналі він абсолютно інакший.

Рядок 12. В. Шекспір: «Thy black is fairest in my judgment's place».

Підряд. П.: « [Що] твоя чорнота найбіліша (найпрекрасніша) на мою думку».

ПП І. Франка: «У мене чорний — верх над усіма держить». При перекладі цього рядка І. Франко використав заміну: «Thy black is fairest..» (твоя чорнота найбіліша (найпрекрасніша)) → «...чорний — верх над усіма держить»; «in my judgment's place» (на мою думку) → «У мене...». У ПП Франка збереглася метафора, але зник оксюморон.

Рядок 13. В. Шекспір: «In nothing art thou black save in thy deeds».

Підряд. П.: «Ні в чому ти не чорна, крім як у твоїх вчинках».

ПП Франка: «Та чорна вдача в тебе, ось в чім горе!» У цьому рядку в ПП І. Франко використав заміну: «In nothing art thou black save in thy deeds» (Ні в чому ти не чорна, крім як у твоїх вчинках,) → «Та чорна вдача в тебе...» та додавання: «ось в чім горе!» У ПП Франка метафора збереглася, але поет додав епітет: «чорна вдача».

Рядок 14. В. Шекспір: «And thence this slander, as I think, proceeds».

Підряд. П.: «І звідси, я думаю, відбувається лихослів'я [про тебе]».

ПП Франка: «І звідси, думаю, і йдуть всі поговори». Цей рядок І. Франко переклав за допомогою еквівалентного перекладу, в результаті чого жоден елемент рядка оригіналу не був втрачений.

Ще однією особливістю ПП І. Франка є використання при перекладі західно-української розмовної лексики:

рядок 4: «обіймила» — нейтральна лексика: обійняла;

рядок 7: «се» — нейтральна лексика: це;

рядок 11: «най» — нейтральна лексика: нехай.

Після аналізу поетичного перекладу І. Франка ми проаналізували поетичний переклад Дмитра Паламарчука. Зовнішня структура його ПП цілком співпадає з оригіналом: сонет 131 Д. Паламарчука складається із 14 рядків, написаних 5-стопним ямбом. Сонет має три катрени (чотиривірші) і заключний куплет (двовірш). Система рим цього поетично перекладеного сонету: ABAB CDCD EFEF GG.

Ми розглянули внутрішню структуру перекладеного Д. Паламарчуком 131-го сонету та перекладацькі трансформації, які він застосував у своєму ПП. Розглянемо передання або втрату стилістичних прийомів оригіналу.

Рядок 1. В. Шекспір: «Thou art as tyrannous, so as thou art».

Підряд. П.: «Ти така деспотична — при тому, яка ти є».

ПП Д. Паламарчука: «Ти деспотична, з серцем кам'яним». У цьому рядку Д. Паламарчук використав заміну: «...so as thou art» → «з серцем кам'яним». У ПП не зберігся властивий оригіналу стилістичний прийом порівняння, але збереглася метафора.

Рядок 2. В. Шекспір: «As those whose beauties proudly make them cruel».

Підряд. П.: «Як ті, чий принади велично (гордо) роблять їх жорстокими».

ПП Д. Паламарчука: «Як всі красуні, пишні й гордовиті». У цьому рядку Д. Паламарчук використав конкретизацію: «those» (ті) — «всі красуні», опущення: «beauties proudly make them cruel», та додавання: «пишні й гордовиті». При перекладі збереглося порівняння: «Як...», але не збереглася гіпербола. А також додався парний епітет: «красуні, пишні й гордовиті».

Рядок 3. В. Шекспір: «For well thou know'st to my dear dotting heart».

Підряд. П.: «Як ти добре знаєш, що для мого милого люблячого шалено серця».

ПП Д. Паламарчука: «Бо знаєш добре — ти мій скарб, і ним». У цьому рядку Д. Паламарчук використав опущення: «to my dear dotting heart» (для мого милого люблячого шалено серця); та додавання, приєднавши переклад 4-го рядка оригіналу: «Thou art the fairest and most precious jewel» (Ти є найпрекраснішим і найдорогоціннішим скарбом) — «ти мій скарб, і ним». За рахунок цього у вказаному рядку метафоричний парний епітет: «fairest and most precious jewel» (найпрекрасніший і найдорогоцінніший скарб), властивий 4-му рядку, був замінений на одиночний метафоричний епітет — «скарб», і не збереглася алітерація.

Рядок 4. В. Шекспір: «Thou art the fairest and most precious jewel».

Підряд. П.: «Ти є найпрекраснішим і найдорогоціннішим скарбом (коштовним каменем)».

ПП Д. Паламарчука: «Я дорожу понад усе на світі». При перекладі цього рядка Д. Паламарчук використав заміну всього рядка, і в результаті цей рядок є авторським. З нього зникла властива оригіналу метафора.

Рядок 5. В. Шекспір: «Yet, in good faith, some say that thee behold».

Підряд. П.: «Все ж таки, чесно, деякі, хто тебе бачить, говорять».

ПП Д. Паламарчука: «Та що мені обмови й поговір!» При перекладі цього рядка Д. Паламарчук використав заміну: «Yet, in good faith, some say that thee behold» (Все ж таки, чесно, деякі, хто тебе бачить, говорять) → «Та що мені обмови й поговір!»

Рядок 6. В. Шекспір: «Thy face hath not the power to make love groan».

Підряд. П.: «Що у твого обличчя немає влади (не спроможне) викликати стогони любові (любівні страждання)».

ПП Д. Паламарчука: «Що ти смуглява — й слухати не стану». При перекладі Д. Паламарчук використав заміну всього рядка, і тому цей переклад є повністю авторським. У зв'язку з цим метафора, властива 6-му рядку оригінала, відсутня.

Рядок 7. В. Шекспір: «To say they err, I dare not be so bold».

Підряд. П.: «Сказати, що вони помиляються, я не наважусь бути таким зухвалим (я не наслідуюсь)».

ПП Д. Паламарчука: «Нехай! Та серцю я скажу: не вір». При ПП цього рядка автор перекладу використав опущення та заміну: «Сказати, що вони помиляються, я не наважусь бути таким зухвалим» → «Нехай! Та серцю я скажу: не вір».

Рядок 8. В. Шекспір: «Although I swear it to myself alone».

Підряд. П.: «Хоча я присягаюсь в цьому собі самому».

ПП Паламарчука: «Чужим очам, заведеним в оману». В цьому рядку Д. Паламарчук застосував змістовий розвиток рядка 7, який переходить у 8-й рядок:

7. Нехай! Та серцю я скажу: не вір

8. Чужим очам, заведеним в оману.

У цьому рядку Д. Паламарчук використав епітет: «Чужим очам», який одночасно є і синекдохою (вид метонімії, оснований на зв'язку між частиною та цілим).

Рядок 9. В. Шекспір: «And, to be sure that is not false I swear».

Підряд. П.: «І щоб підтвердити, що не брехня те, в чому я присягаюсь».

ПП Д. Паламарчука: «Щоб впевнити себе і очі ті». У своєму ПП Д. Паламарчук застосував заміну: «...that is not false I swear» (що не брехня те, в чому я присягаюсь) → «...себе і очі ті». У цьому рядку поет-перекладач Д. Паламарчук використав синекдоху: «очі». Мається на увазі: запевнити людей.

Рядок 10: В. Шекспір: «A thousand groans, but thinking on thy face».

Підряд. П.: «Тисяча стогонів, варто тільки мені подумати про твоє обличчя».

ПП Д. Паламарчука: «Щоб і своїм очам не йняти віри». У цьому рядку Д. Паламарчук використав заміну. Він повністю замінив рядок оригіналу авторським, використавши змістовий розвиток 9-го рядка:

9. Щоб впевнити себе і очі ті,

10. Щоб і своїм очам не йняти віри...

У цьому рядку поет-перекладач використав синекдоху: «своїм очам», мається на увазі: самому собі, а властива 10-му рядку оригіналу гіпербола, у зв'язку із заміною рядка, була втрачена.

Рядок 11. В. Шекспір: «One on another's neck, do witness bear».

Підряд. П.: «Один за другим (один на шиї іншого) несуть [в собі] свідчення [того] (свідчать)».

ПП Д. Паламарчука: «Я ладен присягнути на хресті». У цьому рядку при перекладі Д. Паламарчук застосував авторську заміну, не залишивши від оригіналу жодного слова.

Рядок 12. В. Шекспір: «Thy black is fairest in my judgment's place».

Підряд. П.: « [Що] твоя чорнота найбільша (найпрекрасніша) на мою думку».

ПП Паламарчука: «Що сніг темніший від твоєї шкіри». При перекладі цього рядка Д. Паламарчук застосував антонімічний переклад та заміну: «Thy black is fairest» (твоя чорнота найбільша (найпрекрасніша)) → «Що сніг темніший від твоєї шкіри»; опущення: «...in my judgment's place» (на мою думку). При перекладі цього рядка Д. Паламарчук зберіг гіперболу: «сніг темніший від твоєї шкіри».

Рядок 13. В. Шекспір: «In nothing art thou black save in thy deeds».

Підряд. П.: «Ні в чому ти не чорна, крім як у твоїх вчинках».

ПП Д. Паламарчука: «Та не смугляве милої чоло». При перекладі цього рядка Д. Паламарчук застосував заміну. У цьому рядку перекладач застосував синекдоху: «смугляве милої чоло», мається на увазі сама кохана. Метафора, властива оригіналу, не збереглася.

Рядок 14. В. Шекспір: «And thence this slander, as I think, proceeds».

Підряд. П.: «І звідси, я думаю, відбувається лихослів'я [про тебе]».

ПП Д. Паламарчука: «А чорні вчинки — лиха джерело». При перекладі цього рядка Д. Паламарчук застосував опущення: «And thence this...», «as I think»; заміну: «proceeds» → «лиха джерело», а також додавання: поет-перекладач замінив у рядку 13 і переніс у 14 рядок, використавши конкретизацію: «black save in thy deeds» (чорна, крім як у твоїх вчинках) → «чорні вчинки». У цьому ПП 14-го рядка є епітет: «чорні вчинки» та метафора: «лиха джерело».

Висновки. Отже, ми проаналізували 2 варіанти ПП сонету 131 В. Шекспіра, ПП І. Франка та Д. Паламарчука. Ми з'ясували, що ПП обох поетів-перекладачів не є досконалими, кожному з перекладів властиві свої втрати і відхилення від оригіналу. Виходячи з результатів аналізу можна зробити такий висновок: найближчий до оригіналу є ПП Д. Паламарчука. Він зберіг форму сонету (14 рядків), риму (ABAB CDCD EFEF GG), ритм (5-стопний ямб), але його ПП не є досконалим, через те що Д. Паламарчук застосував 23 перекладацькі трансформації (заміна — 10; змістовий розвиток — 2; додавання — 3; конкретизація — 2; опущення — 5; антонімічний переклад — 1) та додав 4 авторські рядки (рядки 4, 6, 10, 11). ПП Д. Паламарчука має 13 стилістичних прийомів (в оригіналі 12).

ПП І. Франка значно ближчий до тексту оригіналу. Перекладач зберіг форму сонету — 14 рядків. Він застосував однакову кількість перекладацьких трансформацій, як у Д. Паламарчука — 23 (заміна — 11; змістовий розвиток — 2; додавання — 5; конкретизація — 3; опущення — 2; узагальнення — 1) і додав лише 1 авторський рядок, а рядок 14 його ПП повністю відповідає оригіналу. Але його ПП більш нагадує італійський сонет, ніж англійський. І. Франко не зберіг риму (ABAB CDCD EFEG HI), ритм (4-стопний хорей), його ПП має менше стилістичних прийомів, ніж оригінал, а також І. Франко додав у свій ПП 3 західноукраїнських слова (обіймила, се, най). ПП І. Франка має 14 стилістичних прийомів (в оригіналі 12).

Отже, щодо передання форми, точнішим був ПП Д. Паламарчука, а щодо змісту — ПП І. Франка.

Список літератури/References

1. Торкут, Н. М. Інтерпретація сонетів В. Шекспіра в методологічному просторі міждисциплінарного діалогу / Н. М. Торкут // *Ренесансні студії*. Вип. 11. — Запоріжжя : Зірка, 2006. — 230 с.

Torkut, N. M. (2006). *Interpretatsiia sonetiv V. Shekspira v metodolohichnomu prostori mizhdystsylinarneho dialohu* [Interpretation of W. Shakespeare's sonnets in methodological area of interdisciplinary dialogue]. *Renesansni studii* [Renaissant studios], issue 11, Zaporizhzhia, Zirka Publ., 230 p.

2. Франко, І. Я. Зібрання творів : у 50-ти томах. Т. 1. / І. Я. Франко. — К. : Наукова думка, 1981. — 502 с.

Franko, I. Ya. (1981). *Zibrannia tvoriv: u 50-ty tomakh. T. 1* [Collection of works in 50 volumes, Volume 1]. Kyiv, Naukova Dumka Publ., 502 p.

3. Шекспір, В. Сонети / переклад Дмитра Паламарчука. — К. : Дніпро, 1966. — 243 с.

- Shekspir V. *Sonety* [Sonnets]. Kyiv, Dnipro Publ., 1966, 243 p.
4. Шекспір, В. Твори в шести томах: Том 6. — К. : Дніпро, 1986. — 840 с.
- Shekspir V. *Tvory v shesty tomakh: Tom 6* [Works in 6 volumes. Volume 6]. Kyiv, Dnipro Publ., 1986, 840 p.
5. Barnstone, W. (1993) *The Poetics of Translation: History, Theory, Practice*. New Haven and London, Yale University Press, 302 p.
6. Prokopiv, O. (1976) *The Ukrainian Translations of Shakespeare's Sonnets: A Stylistic Analysis*. Ottawa — Edmonton, 365 p.
7. *The Complete Works of Shakespeare*. Waltham, Massachusetts; Toronto, 1971, 1743 p.

Дата надходження рукопису ХХ.ХХ.2017

Цель. *Методом анализа сравнить переводы сонета 131 В. Шекспира и выявить особенности поэтического перевода сонетов В. Шекспира на украинский язык.*

Методы. *Решение поставленных задач осуществлялось с помощью таких методов, как переводческий и компаративный анализ, сравнение стилистических явлений и их несоответствий в текстах оригинала и перевода в переводческих целях; анализ способов передачи и использованных трансформаций в процессе воспроизведения стилистических средств на украинском языке.*

Результаты. *В процессе исследования проведен сравнительный анализ переводов сонета 131 В. Шекспира, сделанных И. Франко и Д. Паламарчуком. Рассмотрены и проанализированы внутренняя структура переведенного сонета и переводческие трансформации, использованные при ПП, передача или утрата стилистических приемов оригинала.*

Ключевые слова: *поэтический перевод, переводческий анализ, трансформация, стилистический прием, сонет.*

Objective. *Using the method of analysis, compare the translations of the sonnet 131 by W. Shakespeare and clarify the features of the poetic translation of Shakespeare's sonnets into the Ukrainian language.*

Methods. *The solution of the tasks was carried out with the help of such methods as translation and comparative analysis, comparison of stylistic phenomena and their inconsistencies in the texts of the original and translation for translation purposes; an analysis of the ways of transferring those transformations used in the reproduction of stylistic means in the Ukrainian language.*

Results. *In the process of the study, a comparative analysis of the translations of the sonnet 131 by W. Shakespeare made by I. Franko and D. Palamarchuk was carried out. The internal structure of the translated sonnet and the translation transformations applied in the PT were examined and analyzed. The reproduction or logization of stylistic devices of the original is considered.*

Key words: *poetic translation, translation analysis, transformation, stylistic device, sonnet.*